

CEVDET KUDRETİN ANARKEN...

CEVDET Kudret Ödülü" Hüseyin Yurttaş'la Hüseyin Atabaş'a verildi. Böylece bir edebiyat ödülü daha kültür yaşamımıza katılmış oldu. Adına ödül verilen kişi, şair, romancı, yazın tarihçisi Cevdet Kudret'tir. "Yedi Meşaleciler" diye tanınan yazarlar topluluğunun bir üyesi... Öteki altı üye önceki yıllarda yaşamdan koptular. En sona Cevdet Kudret kalmıştı. Bir konuşmasına "Affedersiniz yaşıyorum" diye başlamıştı Yedi Meşale'nin son üyesi...

**EVET
HAYIR**

**Oktay
AKBAL**

Anımsıyorum, Yaşar Nabi ile Cevdet Kudret "en sona kim kalacak?" diye takılırlardı birbirlerine... Yaşar Bey daha önce gitti. Çok daha önce Sabri Esat'ın, Ziya Osman'ın, Vasfi Mahir'in, Kenan Hulusi'nin teker teker çekip gidişleri gibi... "Affedersiniz yaşıyorum" diyen kişi ise yaşamının bir tek yılını, hatta bir tek gününü bile boşa geçirmemişti. Şimdi değerli eşi İnsan Kudret'in girişimiyle adına bir ödül kuruldu. Bu anlamlı ödülü edebiyatımıza kazandıranlara teşekkür borçluyuz.

Cevdet Kudret'in son kitaplarından "Kalemin Ucu"nu (Cem

Yayınları) bir kez daha okumaya başladım. Birbirinden ilgi çekici, yararlı yazılarla dopdolu bir kitap... "Kitap Üzerine Çeşitlemeler"den birkaç alıntı sunmak isterim:

"Kitap bomba değildir, ama tahrip gücü yüksektir. Öyle sanıldığından dolayı, okunmaması için elden gelen her şey yapılır, kağıt fiyatlarının ikide bir yükseltilmesinin başka bir nedeni mi var diyorsunuz."

● **"Bizde yöneticiler kitaba kuşkuyla bakar, yönetilenler de 'kara kaplı kitap' denen yasa kitaplarına korkuyla bakar."**

● **"Hamallarla yazarlar arasında bir benzerlik vardır: Hamallar kitapları sırtlarında, yazarlar kafalarında taşırlar. Yükü boşaltınca yolları ayrılır: Biri meyhaneye, öbürü hapisaneye gider."**

● **"Hiç kimse mide açlığına dayanamaz, ama kafa açlığına bir ömür boyu dayanabilir."**

● **"Bütün hırsızlar para, mücevher, giyecek çalar, kitap çalan hırsız hiç duymadım. Victor Hugo'nun Sefiller romanındaki Jean Valjan fırından ekmek çaldığı için türlü felakete uğramıştır, kitap çalsaydı aldıran olmazdı."**

Cevdet Kudret Solok. Yalnızca bu "sol ok" sözcükleri yüzünden epey üzüntü çekti. Niye sol ok? Bir tartışmada "Cevdet Kudret gibi en sol okumuz" diye suçlandırıldığını anımsarım. Belki de bu "sol ok" yüzünden soyadını kullanmaz oldu. Ülkemizin ne tür saçmalıklardan, yanlışlıklardan geçtiğini gösteren bir olaydır bu. Solok'u eleştiren bir kişi "Ziya Gökalp'ı en sağ ok saymıştı da Cevdet Kudret bu suçlamayı şöyle yanıtlamıştı:

"Bir kere Ziya Gökalp 'en sağ okumuz' değildir. Gerçi belli bir çevre onu öyle görmek ister, ama değildir. Bir kişi hakkında, ancak onun eserleri ve eylemleri ile yargıya varılabilir. Gökalp'ın kendi çağında olduğu gibi bugün de ilerici bir düşünür olduğu o küçük kitapta belirtilmiştir. Cumhuriyetçi, ulusçu, halkçı, devletçi, devrimci, laik bir kişi nasıl 'en sağ ok' olabilir."

Usta bir yazarın, bir düşünürün yazdıkları her zaman bizlere yakındır. Bir kez okumakla kalınmaz. Düşüncelerini tam bir aydınlıkla, usta bir anlatımla veren yazarların yapıtları kuşaklar boyu etkisini sürdürür. Bir kuşak geçer, sonra bir yenisi, ama sağlam düşünceler, yorumlar, saptamalar birinden ötekine sürer gider.

Cevdet Kudret 1994 ödülünü kazanan Hüseyin Yurttaş ile Hüseyin Atabaş'ı kutlarken, değerli edebiyat adamı Cevdet Kudret'ten bir alıntı yapmak isterim. Tüm yaşamını, edebiyatın değerini önemini duyurmaya veren; romanları, öyküleri, araştırmaları, eleştirmeleriyle çağdaş kültürümüze büyük katkıları olan Cevdet Hoca'nın elli yıllık bir deneyimden sonra vardığı sonuç:

"Öğretmenlik yıllarımda öğrencilerime Balzac'tan, Dostoyevski'den, Steinbeck'ten kitaplar salık vermişim de kimi veliler, 'Çocuklarımıza ders okutacağına roman okutuyor diye' okul müdürlüğüne beni şikayet etmişlerdi. Açıkta nasıl para kazanılır, yüksek faiz nedir, köşe nasıl dönülür vb. şeyleri öğretsem kimbilir nasıl memnun olurlardı?"

